

ضرورت ارتقا کیفیت تولید محصولات لوازم خانگی

داود چراغی، عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی

جهان صنعت

در نمایشگاه توانمندی تولید و عرضه انواع لوازم خانگی و محصولات مرتبط که در سال ۱۳۹۱ برگزار شد، بسیاری از محصولات تولید داخلی، مایع غرور و سرفرازی بود. بطوریکه در حال حاضر محصولات لوازم خانگی با کیفیت و قیمت مناسب ایرانی زیادی در بازارهای داخلی و کشورهای منطقه و حتی برخی در بازارهای جهانی عرضه می شوند. از جمله مهمترین محصولات شاخص لوازم خانگی که کیفیت و کمیت تولید آنها در چند سال گذشته رشد مطلوبی داشته، محصولات چینی و انواع ظروف آشپزخانه است. البته این رشد در تولید برخی دیگر از لوازم خانگی کم بوده و متأسفانه تولیدکنندگان محصولاتی همچون انواع یخچال و فریزر، کماکان به تولید محصولاتی بدون بهبود کیفیت و در فرم و قالب گذشته بدون هیچ گونه تغییر و نوآوری ادامه می دهند. شایان ذکر است بیشتر یخچال و فریزر تولید کشور هم اکنون فاصله زیادی با تولیدات شاخص کشورهای عمده تولیدکننده این گونه محصولات دارند. در کل علی رغم رشد کمی و کیفی بسیاری از کالاهای تولیدی در کشور، همچنان یخچالها و فریزرهای تولیدی در کشور با توجه به طرح و مدل‌های قدیمی (و حتی در برخی واحدهای تولیدی، کیفیت تولیدات نسبت به گذشته کاهش یافته)، توسط بیشتر تولیدکنندگان این محصولات در کشور تولید و عرضه می گردد.

بدین ترتیب ضرورت دارد از تجربه رشد کمی و کیفی بنگاههای موفق در داخل و خارج کشور برای بهبود وضعیت تولید محصولاتی که در حال حاضر از کیفیت و قیمت مناسبی برخوردار نمی باشند، در جهت افزایش کیفیت به همراه تولید محصولات متنوع تر استفاده شود. در هر صورت، همواره باید

فضا و شرایط فعالیت برای تولید و عرضه کالاها و خدمات مختلف در کشور، برپایه گسترش رقابت در بین فعالان (شامل تولیدکنندگان و عرضه کنندگان) برای دستیابی به اهداف متعالی مد نظر که در صنعت تولید یخچال و فریزر ارائه محصولات جدید با فن آوری نوین همراه با افزایش کیفیت، کاهش مصرف انرژی، کاهش قیمت و مواردی این چنین است، توجه گردد. چراکه عمده ترین دلیل تولید و عرضه مدل‌های محدودی از برخی محصولات بدون تغییر محسوس نسبت به گذشته توسط بیشتر تولیدکنندگان این گونه لوازم، البته با فنآوری قدیمی و با مصرف انرژی بیشتر از نمونه خارجی تولیدکنندگان بزرگ، عدم شکل‌گیری فضای رقابتی در تولید و عرضه این محصولات است.

در این ارتباط برای بهبود فضای رقابتی در تولید و عرضه کالاها و خدمات که رقابت چندانی شکل نگرفته، دولت باید اقداماتی بدین شرح انجام دهد:

- ۱- اولاً اقدام به شناسایی نقاط ضعف زنجیره تولید و عرضه این گونه محصولات در کشور گردد.
- ۲- ثانیاً عمده ترین چالش‌های در زنجیره تولید و عرضه این گونه محصولات شناسایی شوند.
- ۳- در نهایت راهکارهای مناسب با توجه به شناسایی نقاط ضعف و عمده ترین چالش‌ها برای گسترش رقابت در تولید و عرضه این گونه محصولات برای نمونه در تولید و عرضه انواع یخچال و فریزر در کشور بکار گرفته شود.

بررسی‌های انجام گرفته نشان می‌دهد دلیل عمده عدم بهبود کیفیت تولید یخچال و فریزر در ایران، عدم ارتقا استانداردهای مختلف به خصوص در کاهش مصرف انرژی برای تولید این محصولات، همچنین عدم تاثیر بهبود کیفیت در تولید و عرضه این محصولات برای برخورداری از حمایت‌های مختلف دولت (تسهیلات بانکی حمایتی، معافیت مالیاتی و...) است. چراکه بهبود کیفیت محصولات از طریق تولید مدل‌های جدید که انرژی کمتری مصرف می‌نماید، نقش و اثر چندانی در کسب سود و

درآمد بنگاههای تولیدکننده یخچال و فریزر نداشته است. بدین ترتیب برای تولید و عرضه لوازم خانگی با توجه به رشد فنآوری، ضرورت دارد قوانین و مقررات مرتبط با استانداردهای حمایت از مصرف کنندگان در حوزه تولید و عرضه این گونه کالاها در دوره های مشخص ارتقای یابد. در این ارتباط می توان به اقدامات انجام گرفته برای بهبود کیفیت در تولید خودرو اشاره داشت که نقش مهمی در بهبود کیفیت خودروهای تولیدی در سالهای اخیر داشته، براین اساس پیشنهاد می شود چنین اقداماتی برای بهبود کیفیت تولید یخچال و فریزر صورت گیرد. همچنین دولت در پرداخت تسهیلات حمایتی، ارائه تخفیف های مالیاتی، تخصیص ارز مبادلاتی برای واردات مواد اولیه و ماشین آلات و مواردی این چنین به واحدهای تولیدی یخچال و فریزر را منوط به تولید محصولات با کیفیت و مرغوب و کم مصرف همراه با رشد فنآوری نماید.